

Remunerace.

Soukromí zaměstnanci dostávají zpravidla též periodické remunerace nebo podobné pravidelné odměny, které tvoří součást jejich platu. Dle judikatury (rozhodnutí č. 8560 a 10.661 Sb. n. s.) nárok na remuneraci se může opíratí buď o smluvní ujednání stran, nebo když placení remunerace nebylo ujednáno o obchodní zvyklost v místě, nebo o obchodní zvyklost v podniku zaměstnavatelově.

Z v y k l o s t taková vzniká v zaměstnavatelově podniku vyplácením a přijímáním remunerace po delší dobu a tím se stává remunerace součástí zaměstnavatelovy odměny za konané práce. Za delší dobu jest dle judikatury (rozhodnutí č. 10.661 Sb. n. s.) považovati, byla-li remunerace v podniku zaměstnavatelově vyplácena po tři léta po sobě následující. Vyplácením remunerace dává zaměstnavatel na jevo, že uznává, že zaměstnanec má na ni nárok a přijímáním jejím projevuje zaměstnanec souhlas s tímto zvýšením svého platu, takže dochází mezi stranami mlčky k dohodě o placení remunerace, čímž vzniká zaměstnanci právní nárok na remuneraci (rozhodnutí č. 11.242 Sb. n. s.).

Dle rozhodnutí č. 14.372 Sb. n. s. zvyklost vypláceti novoročné (remuneraci) může se jejím pravidelným vyplácením po delší dobu vytvořiti i tehdy, když podle smlouvy jeho přiznání bylo vyhrazeno zaměstnavateli.

Bylo-li obvyklé vypláceti remuneraci a zvláštnímu ujednání bylo vyhrazeno pouze stanovení její výše, nevádí nedostatek zvláštního ujednání o výši, aby byl uplatňován nárok na remuneraci; v takovém případě jest rozhodná obvyklá výše v jaké remunerace byla dříve vyplácena (č. 289 Sb. rozhodnutí pracovních soudů).

Dle rozhodnutí č. 14.205 Sb. n. s. lze platně ujednatí, že nárok na remuneraci přísluší zaměstnanci jen za určitých podmínek pokud se týče, že zaměstnanec za určitých podmínek ztrácí nárok na remuneraci.

Tak zv. bilanční remunerace může býti podle okolností odměnou za bilanční práce, nebo to může býti odměna za zvýšenou činnost zaměstnancovu za bilanční rok. Jde-li o takovou remuneraci, přísluší posouditi podle okolností případu; otázka o jakou remuneraci jde, může míti význam pro nárok na ni, nebo její ztrátu (č. 194 Sb. rozhodnutí pracovních soudů).

V době hospodářské krise byly snižovány platy a se zaměstnanci ujednávány též úmluvy o vzdání se nároku na remuneraci a bylo sporným, může-li se zaměstnanec platně takového nároku vzdáti. Dle rozhodnutí č. 13.259 Sb. n. s. není zákonem vyloučena dohoda stran, že dosavadní remunerace nebude na příště vyplácena. Vzdání se nároku na remuneraci jest účinným jen tehdy, zřekl-li se zaměstnanec nároku vážně a svobodně (č. 123 Sb. rozhodnutí pracovních soudů). Dle rozhodnutí č. 15.947 Sb. n. s. zaměstnanec se nemůže účinně vzdáti za trvání služebního poměru nároku na remuneraci za dobu minulou nýbrž jen pro budoucnost.

V ý š e remunerace zakládá se buď na smlouvě, aneb není-li úmluvy o výši remunerace, přísluší zaměstnanci remunerace v obvyklé výši buď dle obchodní zvyklosti v sídle podniku, nebo v podniku zaměstnavatelově. Změnila-li se během roku výše platu, vyplácí se remunerace, není-li mezi stranami jiného ujednání, remunerace dle výše zaměstnancova platu v době splatnosti remunerace. Při zjišťování obvyklé výše remunerace může býti přihlíženo též k výnosu

podniku v kalendářním roce, kterého se remunerace týká.

Dle § 16 zákona č. 154/34 Sb. z. a n. byl-li pracovní poměr zrušen před dospělostí nároku na remuneraci, přísluší mu z ní poměrná částka, která odpovídá poměru pracovního období, za něž se oběma poskytuje, v době, po kterou v tomto období pracovní poměr trval. Stejným způsobem se stanoví výše remunerace, když zaměstnanec nastoupil pracovní poměr během kalendářního roku, neb během jiného období, za které se vyplácí remunerace nebo jiná odměna. Nárok na poměrnou část remunerace přísluší zaměstnanci při odůvodněném propuštění a také tehdy, když zaměstnanec neoprávněným způsobem vystoupil předčasně z pracovního poměru. Předčasným důvodným vystoupením ze služby dospívá ihned nárok na remuneraci, i když na př. závisela na výsledku bilance za obchodní rok. Výši takové remunerace pro případ sporu třeba stanoviti podle § 273 c. ř. s. volným uvážením soudu se zřetelem na remunerace poskytnuté v předchozích rocích. Při bezdůvodném předčasném propuštění má zaměstnanec nárok na remuneraci za dobu uvedenou v § 37 zákona o soukromých zaměstnancích. Zaměstnanci přísluší nárok na poměrnou část bilanční odměny i když pracovní poměr skončí před uzavřením bilance.

Výpověď pojistky.

Náš čtenář se dotazuje: Budova byla pojištěna proti požáru. Byla zcizena. Nabyvatel vypověděl pojistku. Počítá se jednoměsíční výpovědní lhůta podle § 65 zák. o pojistné smlouvě ode dne

a) sjednání smlouvy,

b) schválení smlouvy podle vládn. nař. z 9. října 1938, č. 218 Sb. z. a n., nebo

c) ode dne vkladu do pozemkových knih?

Čtenář poukazuje při tom na názor »Pojistného praktika« 6/III str. 67, podle něhož výpovědní lhůta se počíná ode dne »zcizení« (»ujetí se držby«), a podle něhož toliko ode pření schválení okresním úřadem má ten význam, že jak zcizení, tak i výpověď se stanou neplatnými, čili jakási rozvazovací výminka.

K tomuto pouze zdánlivému problému jest uvésti:

1. § 65 zák. o pojistné smlouvě má totožná ustanovení v našem zákoně č. 145/1934 Sb. z. a n., jako byla obsažena ve stejné označeném předpise rakouského zákona 501/1917 ř. z. Možno tedy pro výklad použití i judikatury rakouské.

2. V § 64 zák. o pojistné smlouvě se stanoví, že zcizí-li pojistník pojištěnou nemovitost, přecházejí práva a povinnosti z pojistné smlouvy na nabyvatele, zcizitel však ručí solidárně s nabyvatelem za pojistnou premii za dobu předtím, než pojišťovna zvěděla o zcizení. Má proto býti zcizení neprodleně oznámeno pojišťovně.

V § 65 je upravena jednak jednoměsíční výpověď pojišťovny, pro kterou běží lhůta od doby, kdy se pojišťovna dozvěděla o zcizení a jednak v odst. 2 výpověď nabyvatele, která může býti nabyvatelem dána do 1 měsíce po tom, kdy se nabyvatel uvázal v držbu pojištění nemovité věci, a nevěděl-li o pojištění, tedy od dne vědomosti. Zákonodárce zřejmě měl na mysli, že v držbu se uváže nabyvatel později, než vznikl platně titul *aquirendi*, nejdříve však v době, kdy takový titul platně vznikl. Nikoli tedy předtím.